

IZ GOVORA PREDSEDNIKA TITA NA VELIKEM
LJUDSKEM ZBOROVANJU V PRIJEDORU

Popustljivost in kompromisi nimajo prostora v naših vrstah

Prvenstvene naloge: čimprej narediti vse, kar zmoremo, pa smo doslej samo obljubljali, in pa dosledni boj proti nacionalizmu, ki je v bistvu boj proti razrednemu sovražniku — Skrajni čas je, da preprečimo vsakršno hasilje po svetu prek mednarodne organizacije

Na velikem ljudskem zborovanju, ki je bilo 10. septembra v Prijedoru po odkritju spomenika na Kozari, je Tito zbrani množici najprej obudil spomin na junaško epopejo na Kozari. Zatem je med drugim dejal:

»Ko danes ponekod opažamo poskus zastrupljanja odnosov med našimi narodi, nam prav Bosna in Hercegovina dokazujeta, da je enotnost naših narodov trdna. To smo videli pred nedavnim, ko je zunanji sovražnik skušal vnesti razdor. Naš razredni sovražnik je računal s tem, da bo prav v nacionalizmu našel plodna tla za svoje sovražno početje. Nujno je, da odgovorni ljudje spoznajo, za kaj gre, da se znajo boriti proti naklepom našega razrednega sovražnika.

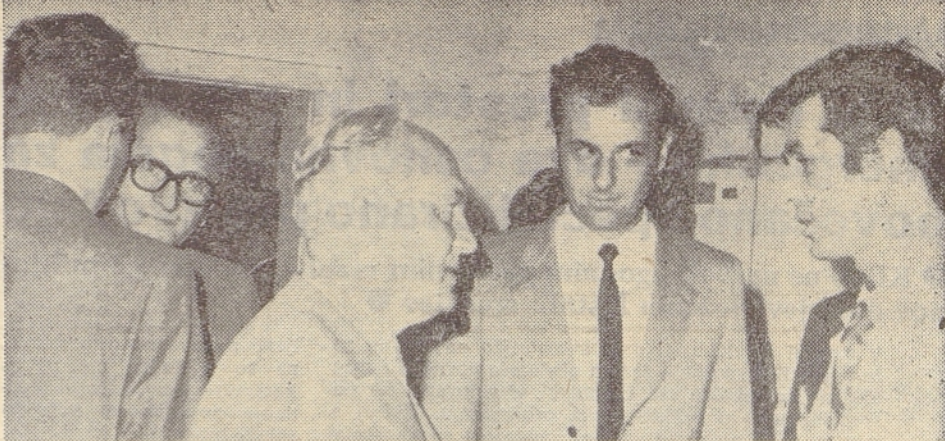
Za vse to smo najbolj odgovorni komunisti. Kako moremo dovoliti, da so tudi v naših vrstah takšni, ki vnašajo nezdrav duh v naše odnose. Takšnih ne smemo več trpeti v vrstah Zveze komunistov. Vedno sem trdil, da je od nas komunistov odvisno, kakšna bo naša dežela, kako se bosta razvila samoupravljanje in socializem v Jugoslaviji. Pa smo zares enotni? Lahko rečem, da nismo enotni prav v vsem.

Prišel je čas, ko bomo morali o tem določeno spregovoriti ko bomo morali s prstom pokazati na vse tiste posameznike, posebno tiste na vodilnih mestih, ki omogočajo razrednemu sovražniku, da rovari v našem okolju, in ki nam onemogočajo uspešnost našega razrednega boja. Komunisti morajo vedeti za svojo vlogo, in mi moramo očistiti vrste komunistov. Danes na tem mestu zastavljam komunistom njihovo prvenstveno nalogo in dolžnost: očistiti morajo svoje vrste vseh oportunistov. Če je komu njegov revolucionarni duh izhlapel, naj kar odide, takšnega ne potrebujemo! Mi potrebujemo borce, revolucionarje, tiste, ki se znajo boriti za boljši jutrišnji dan, ne pa tistih, ki bi ohranjali svoje sedanje položaje in bi nam onemogočali hitrejši napredek. Zato je čiščenje vrst članov ZK prva naloga, da bi bili spet enotni, kot smo bili nekoč.

Vi veste, kakšno je sedaj stanje v svetu,« je nadaljeval. »Na bližnjem vzhodu so stvari začle v slepo ulico. Jaz in mi vsi smo proti takšnemu nasilju, ki so ga zagrešili komandosi v Muenchnu, zato ker smo sploh proti nasilju. Vendar je vsakršnega nasilja že dosti, denimo vsakodnevnega bombardiranja, kar je vsekakor najhujše nasilje. Skrajni čas je, da bi prek mednarodne organizacije vse oblike svetovnega nasilja slednjic onemogočili.

30. septembra Iskra odprta javnosti

V soboto, 30. septembra bo kranjska Iskra odprta javnosti. Ze nekaj let je tlela misel, naj bi enkrat na leto Iskra odprla javnosti. Dokončen sklep je bil sprejet v avgustu letos. V soboto 30. septembra si bodo kranjsko tovarno ter njene obrate v Kranju, Lipnici in Blejski dobri lahko ogledali svojci članov kolektiva, prijatelji Iskre in vsi tisti, ki bi si želeli ogledati Iskrino proizvodnjo. Zadevno bo tiskan informativni list pod naslovom TO JE ISKRA, kjer bo na kratko prikazan razvoj tovarne in njene perspektive. Obrati bodo za javnost odprti od 9. do 13. ure. Skupinam bodo tolmačili potek proizvodnje iskrini vodiči, film »To je Iskra« pa bodo non-stop vrteli v dvorani nad Iskrino restavracijo v Kranju.



Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher se je v petek 8. septembra v Trebnjem pogovarjal s tamkajšnjimi političnimi delavci in gospodarstveniki. Pred tem razgovorom, ki je tekel o gospodarstvu na tem področju in uveljavljanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah, je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher obiskal tudi nekatere delovne organizacije, med katerimi tudi obrat tovarne za avtomatiko in elektroniko za proizvodnjo elektrolitskih kondenzatorjev v Mokronogu. Tovariš Kraigher se je zanimal za proizvodnjo in probleme tega našega delovnega kolektiva. Na sliki: predsednik skupščine SRS med obiskom v obratu v Mokronogu v pogovoru s predstavniki Iskre

Zagotoviti izenačeno raven kakovosti Iskrinih izdelkov

Kot smo v glasilu »Iskra« že poročali, je zvezna skupščina proglasila letošnje leto za leto kakovosti. To se je formalno začelo letos maja, končalo pa se bo prihodnje leto septembra. V zvezi s tem smo že pisali tudi o nalogah, ki stoje pred celotnim Iskrinim kolektivom, kot tudi o sklepih, ki jih je na predlog komisije za kakovost in zanesljivost sprejel lanskega novembra poslovni odbor združenega podjetja Iskra.

Za predvidene akcije za uvedbo oziroma za utrditev integralne kontrole kakovosti na nivoju podjetja lahko ugotovimo, da potekajo v skladu s programom. Izdelana so bila organizacijska načela za zagotavljanje kakovosti na nivoju podjetja, ki bodo v kratkem predložena poslovnemu odboru v potrditev, izdelan je bil tudi osnutek temeljnega pravilnika za zagotavljanje kakovosti izdelkov Iskre, ki ga predvideva novi statut podjetja, pripravljen pa je tudi osnutek pravil ter kriterijev za preverjanje kakovosti izdelkov organizacij, ki se želijo vključiti

v Iskrino skupnost itd. Na posled je treba omeniti še to, da je v teku urejanje in dopolnjevanje tehničnih kriterijev, ki jih morajo izpolnjevati Iskrini izdelki. Vsi ti ukrepi so bili potrebni, da bi v tako velikih organizacijah, kot je Iskra, pri tolikšnem proizvodnem programu izdelkov, ki jih proizvajajo njene organizacije združenega dela na različnih mestih širom Slovenije, zagotovili izenačen nivo kakovosti izdelkov. Zavedati se namreč moramo, da kupec kupuje Iskrine izdelke in ga pri tem ne zanima, v kateri tovarni je bil izdelan, zato je nujno potrebno, da je za vsak Iskrin izdelek enaka garancija za Iskri dostojen nivo kakovosti. V nadaljevanju akcij za leto kakovosti bo treba v vseh Iskrinih organizacijah doseči, da se bodo vsi proizvajalci v Iskrinih tovarnah, od priučnega delavca do vodilnih delavcev, v polni meri zavedali svojih nalog, ki jih za izpolnitev celotnega programa čakajo. Da bi to laže dosegli, je bila na predlog komisije za kakovost in zanesljivost v programu letošnjega seminarja za direktorje Iskrinih organizacij vključena tudi tema o kontroli in zagotavljanju kakovosti.

Pri izvajanju akcij za leto kakovosti imajo pomembno vlogo tudi redni sestanki vodij služb za kakovost v Iskrinih proizvodnih organizacijah, ki smo jih uvedli lani. Na teh sestankih sta kot prvi točki dnevnega reda vedno strokovni referat s področja zagotavljanja kakovosti in prikaz specifičnih problemov s področja reševanja problematike kakovosti v tovarni, v kateri je sestanek. Omeniti je treba, da so ti sestanki vsakokrat v drugi tovarni, ker se je pokazalo, da je tako mogoče doseči zelo uspešno izmenjavo izkušenj tako pri

metodah dela kot pri uvajanju novih izsledkov.

Med nalogami, katerih reševanju bo treba posvetiti posebno pozornost v naslednjih mesecih je treba omeniti kriterije za ugotavljanje kakovosti novih izdelkov, ki se prevzemajo v proizvodnjo bodisi kot rezultat lastnega razvoja bodisi na temelju licenčnih ali kooperacijskih pogodb, in pripadajoče kvalifikacijske preskuse, raziskave zanesljivosti, ki jih bo treba razširiti na nove izdelke, tako elemente kot finalne izdelke, na sistematično zbiranje podatkov o delovanju Iskrinih izdelkov v eksploataciji, na še bolj sistematično izvajanje tipskih preskusov izdelkov iz redne proizvodnje itd. Pri tem pa se je treba zavedati, da bo mogoče vse zastavljene naloge rešiti, če se bodo v večji meri vključili vsi vodilni delavci tovarn, kot je bilo sprejeto na že omenjeni seji poslovnega odbora Iskre in, če ne bodo problemov kakovosti prepuščali v izključno reševanje vodjem služb za kakovost. Danes je v svetu jasno, da se kakovost v izdelek vgrajuje, zato se morajo v zagotavljanje kakovosti vključiti vsi prizadeti v proizvodni enoti, služba za kakovost pa je v tem procesu predvsem skrbnik in nadzornik nad izpolnjevanjem postavljenih kriterijev.

France Mlakar, dipl. ing.,

OBVESTILO

Na 5. in 6. strani objavljamo novosti o predlogih osnutka predpisov za novi POKOJNINSKI IN INVALLIDSKI sistem, kar bo vsekakor koristilo članom kolektiva ZP Iskra pri dnevni razpravah.

Uredništvo

Novi delovni prostori in preurejena energetika – dva osnovna pogoja za povečano specializirano proizvodnjo

● Kljub ne najbolj ugodnim poslovnim rezultatom nad 3,3 milijonov dinarjev vloženih lastnih sredstev ●

V tovarni za elektroniko in avtomatiko na Pržanu so že v letu 1970 spoznali, da jim obstoječa površina okrog 6500 m², ne zadošča več, če naj bi se v tovarni razvila specializirana in velikoserijska proizvodnja. Hkrati s tem pa se je pokazalo, da tudi obstoječa energetika v tovarni ne zagotavlja zadovoljevanje nadaljnjih potreb. Vse to je narekovalo rekonstrukcijo, razumljivo iz lastnih sredstev, ki pa jih pri dosedanjih poslovnih dosežkih ni bilo lahko vložiti v takšne namene. Pa vendar – dobršen del rekonstrukcije so uspešno opravili in o tem bodi povedanega nekaj več.

Za pridobitev novih delovnih prostorov so našli učinkovito in prav gotovo najcenejšo rešitev – s sodobno jekleno konstrukcijo so namreč pokrili prostor med obstoječimi paviljoni, jih ustrezno obzidal in uredili in tako pridobili 2.200 m² novih prostorov, v katerih bo lahko stekla boljše organizirana proizvodnja, z ustreznejše urejenim transportom, del novih prostorov pa bo zasedlo skladišče.

Nadaljnja skrb je veljala izpopolnitvi dosedanjih energetskih virov, električni napeljava, komprimiranemu zraku, ogrevanju in prezračevanju tovarniških prostorov. Vse to je predstavljalo obsežno in nujno nalogo, a bila je neodložljiva, zato so se je

lotili z vso resnostjo. Najprej so razumljivo pripravili načrte, pri čemer je dokončan celoten glavni projekt, katerega nameravajo, skladno z denarnimi možnostmi uresničiti po etapah.

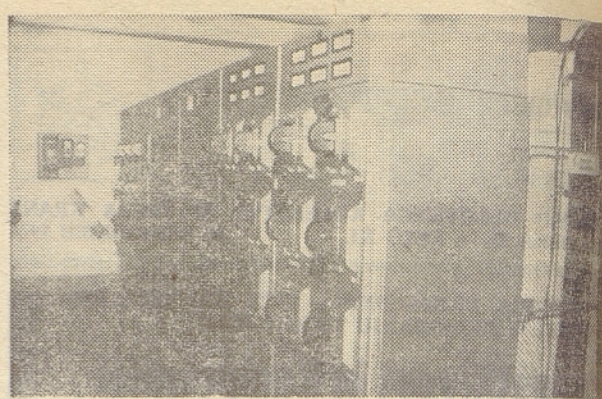
Kot prvo so na primer lani okrepiли z novimi strokovnimi sodelavci službo vzdrževanja. Le-ta je danes sposobna samostojno, hitro in strokovno reševati vso tekočo problematiko v tovarni in se že lahko pohvali s konkretnimi, uspešnimi dosežki.

Domača ekipa je doslej ob ustreznem sodelovanju zunanjih sodelavcev preuredila kompresorsko postajo, prav tako pa obnovila in preuredila celoten razvod za komprimiran zrak (za pogon strojev itd.). S tem je bilo oprav-

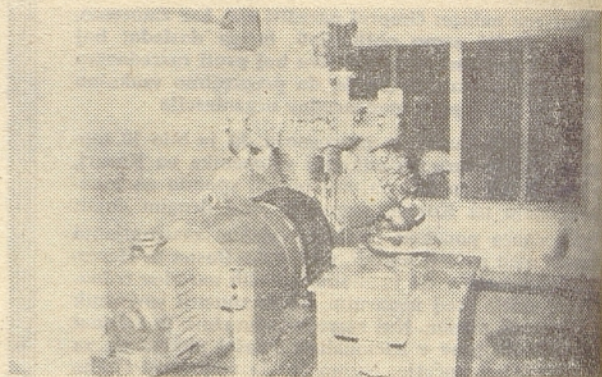
ljeno pomembno delo, hkrati pa so z novim močnejšim kompresorjem podvojili dosežanje zmogljivosti kompresorske postaje.

Letos so se lotili tudi obnove celotne električne instalacije v tovarni, ki je že povsem zastarela in dotrajana in komaj še ustreza veljavnim predpisom. Medtem ko instalacije v novih prostorih opravljajo strokovnjaki IMP, pa se je domača strokovna ekipa lotila rekonstrukcije v starih prostorih. Konec maja so prav tako začeli z rekonstrukcijo nizkonapetostnega dela tovarniške transformatorske postaje. Čas med kolektivnim dopustom so izrabili za zamenjavo starih z novimi napravami, ker

(Dalje na 7. strani)



Rekonstruirana transformatorska postaja v tovarni na Pržanu bo lahko kos veliko večjim obremenitvam od dosedanjih



V rekonstrukcijo vložena lastna sredstva se bodo dobro obrestovala, saj so podvojili zmogljivosti kompresorske postaje

Seja poslovnega odbora ZP

Na prvi popočitniški seji poslovnega odbora ZP je dnevni red obsegal kar trinajst točk, pa vendar je uspelo razpravljati o vseh.

Najprej je tekla razprava o poslovanju ZP v prvem polletju in osnovnih izhodiščih za gospodarski načrt za l. 1973. Namesto podrobnosti bomo v naslednjih dveh številkah »Iskre« objavili obširnejše gradivo.

Poslovni odbor je nato razpravljal o tezah za uveljavitev ustavnih dopolnil. Organizacije ZP so ustrezno gradivo že dobile v razpravo, poslovni odbor pa je sklenil formirati štiri delovne skupine za pripravo še manjkajočih materialov za tozadevne razprave.

Posebna točka dnevnega reda je bila razprava o organizacijskih načelih za poslovanje organizacij ZP in njihovih operativnih služb s področja zagotavljanja kvalitete in zanesljivosti izdelkov. Na tem področju bo treba delati intenzivno v vseh organizacijah ZP in ZZA.

Sledilo je poročilo o uvajanju kompleksne tehnične dokumentacije v organizacijah ZP, pri čemer je bilo ugotovljeno, da večina organizacij pri tem kašni, čeprav bi

bilo treba delati aktivneje že s stališča avtomatske obdelave podatkov.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se bo ZP Iskra včlanila v mednarodno organizacijo EIRMA s področja elektrotehnike in elektronike, v kateri je med 115 tujimi vodilnimi firmami iz Jugoslavije včlanjena tudi EI NIS.

Poslovni odbor je sklenil ukiniti Poklicno šolo Iskre v Ljubljani s 1. septembrom t.l. s tem, da prevzame nadaljnje šolanje strokovnih kadrov za organizacije ZP ljubljanskega področja Izobraževalni center Litostroj.

V zadnji točki je bilo govora o gradnji počitniškega centra Iskre. Člani PO so si ogledali predlog idejnega zidalnega načrta, ki predvideva skupno 590 ležišč v centralnem objektu, manjših enotah, ki bi jih lahko gradile zainteresirane organizacije ZP in v kampu. Za gradnjo se je pozitivno izreklo že nad polovico DS organizacij ZP, v ostalih pa bo potrebna še ustrezna razprava. Prisotni člani so bili soglasni, da je gradnja centra opravičena, saj vsa leta združenega podjetja Iskra v razširitev zmogljivosti počitniške dejavnosti nismo vložili nikakršnih sredstev.

-J-

Izobraževalni center Litostroj prevzel šolanje naših učencev

Pred časom smo precej pisali o nadaljnji usodi naše Poklicne šole v Ljubljani, ki je imela prostore na Linhartovi cesti, vendarle samo za omejen čas. Izmed številnih inč, kako rešiti njen obstoj, je obveljal dogovor z Litostrojem, da prevzame poklicno šolanje učencev za potrebe organizacij ZP Iskra na ljubljanskem področju, pri čemer naj bi Iskra financirala izgradnjo prizidka ob poslopju Izobraževalnega centra Litostroja. Kako je z izvajanjem dogovora med Litostrojem in ZP Iskra smo povprašali direktorja Izobraževalnega centra Litostroj Hrabroslava Premelča in iz razgovora povzemo najbolj tehtne misli.

Ker je bila nadaljnja usoda Iskrine Poklicne šole v Ljubljani spriče lo začasnih prostorov in minimalnih možnosti, da bi jo premestili kam drugam vprašljiva, je pred dobrim letom prišlo do uspešnega dogovora med Litostrojem in ZP Iskra. Prvi je bil pripravljen sprejeti učence Poklicne šole Iskra, drugi pa naj bi zaradi pomanjkanja šolskih prostorov financiral izgradnjo prizidka ob Izobraževalnem centru Litostroja. Podpisali so ustrezen pogodbo o medsebojnem sodelovanju pri izobraževanju strokovnih kadrov, ki jo zdaj izpolnjujeta oba podpisnika.

V začetku letošnjega maja je stekla izgradnja imenovanega prizidka, medtem ko je že prej bilo potrebno urediti vse potrebne formalnosti okrog gradbenega dovoljenja. Po načrtu bi moral biti prizidek dograjen do konca oktobra, da bi se v njem tako lahko začel redni pouk s 1. novembrom. Kot navadno

pa so se gradbena dela nekoliko zavlekla, a prizadevali si bodo, da bo pouk vendarle stekel vsaj do zime.

Izobraževalni center Litostroja je že v preteklem šolskem letu prevzel šolanje učencev Iskrine poklicne šole – kovinarje, katerih je približno tretjino, dve tretjini od skupno 250 učencev pa predstavljajo učenci elektrostroje. Slednji so s 1. septembrom začeli pouk še v prostorih na Linhartovi cesti, dokler ne bodo usposobljeni prostori v novem prizidku IC Litostroja. S 1. septembrom pa je bila tako praktično tudi ukinjena Poklicna šola Iskra v Ljubljani, kot enota našega Šolskega centra v Kranju in s tem šolanje naših učencev v celoti prevzema Izobraževalni center Litostroj. ZP Iskra je za izgradnjo prizidka vložilo okrog 400 milijonov S dinarjev, obvezala pa se je tudi sofinancirati gradnjo telovadnice v prihodnjih letih, urejeno pa je bilo tudi že vprašanje

sprotnih stroškov šolanja Iskrinih učencev.

V času izgradnje prizidka je teklo najtesnejše sodelovanje v skupnem gradbenem odboru.

Izobraževalni center Litostroja je prevzel večino učnega kadra, saj zasedba ni še danje Poklicne šole Iskre v Ljubljani, čuti pa močno pomanjkanje strokovnega učnega kadra, saj zasedba ni še popolna. Tako na primer imajo le enega stalnega učitelja za teoretični pouk elektrostroje in prav tu bo potrebna pomoč Iskre, da bi pridobili še nove strokovne učitelje, ki bi zagotovili solidno šolanje učencem.

Prav tako bo treba poskrbeti, da bo za šolanje naših učencev v Izobraževalnem centru Litostroj na razpolago tudi dovolj sodobnih učnih pripomočkov, kar tudi po svoje zagotavlja solidno znanje, dosega katerega je cilj šolanja.

Tako je problem nadaljnje ga poklicnega šolanja bodočih kadrov za potrebe organizacij ZP Iskra na področju ljubljane zaenkrat rešen. Z leti bi bilo le, da bi čimprej lahko pouk v celoti stekel v novih prostorih, saj sedanja razčepjenost prav gotovo neugodno vpliva na rezultate šolanja in se bodo le-ti v novem okolju zanesljivo izboljšali.

-C-

Škarje cen se vedno bolj širijo na škodo akumulativnosti

POGOJI POSLOVANJA

Gospodarski tokovi se gibljejo v pogojih stabilizacijskih ukrepov. Med nje sodita na področju likvidnosti 55% udeležba lastnih sredstev v celotnem obsegu kreditne mase in obvezna multilateralna kompenzacija v začetku leta. Uspeh multilateralne kompenzacije je bil za tovarno minimalen. Pretežni del izterjav je potekal mimo kompenzacije, ker so bili žiro računi kupcev blokirani in bi bil postopek izterjave s pomočjo kompenzacije daljši. Pretežni del znižanja terjatev se nanaša na zaustavitve dobav nerednim plačilom. Pri izterjavi je pomagala tudi banka, ki je intervenirala z medbančnimi krediti. Zaustavitve dobav ni sistemsko rešitev in zato bo treba še veliko delati na tem, da bodo dobave plačane ob zapadlosti.

Proizvodnja je v prvem polletju zaostajala za proizvodnim programom deloma tudi zaradi prilagajanja tržišni situaciji.

Zamrznjene cene vozil so povzročile delno stagnacijo na trgu in vplivale na znižanje dobav. Sprostitev cen še ne pomeni konjunkturo zaradi delovanja zakona ponudbe in povpraševanja. Pričakuje se nekoliko zmanjšano povpraševanje zaradi manjše kupne moči prebivalstva.

Tovarna pred zamrznitvijo cen ni uspela v celoti zvišati maloprodajnih cen. Škarje cen se vedno bolj širijo na škodo akumulativnosti tovarne. Najprej so se sprostile cene reprodukcijskega materiala, nakar je sledila sprostitve cen končnih izdelkov, kjer so ugrajeni tudi naši izdelki. Cene so podvržene sistemski kontrole, tako da lahko pričakujemo spremembe cen naših izdelkov v naslednji polovici leta.

Osebnih dohodkov se gibljejo v mejah samoupravnega sporazuma. Zaradi nizke akumulacije je faktor stimulacije izračunan po samoupravnem sporazumu izredno nizek. To pa pomeni, da bi vsako višanje osebnih dohodkov preokračilo zgornjo mejo in bi bili osebni dohodki obdavčeni.

Pri zunanje trgovinskem režimu je nastalo več sprememb. Zmanjšal se je delež globalne devizne kvote in nastal preki v koriščenju tako, da se prenaša v naslednja četrtletja. Ukrep povzroča zmanjšanje uvoza in iskanje ustreznih dobaviteljev na domačem tržišču. Močne uvozne restrikcije so nas prizadele pri izvajanju predpisov o plačilu materiala ob naročilu. Zaradi nelikvidnosti so narasle zaloge na carinskih

skladiščih; predvsem orodij, rezervnih delov in režijskega materiala, ker je prioritarno mesto zavzel reprodukcijski material. Zaloge razreda 3 se gibljejo v planskih normativih. Zaloge polizdelkov in izdelkov so se dvignile zaradi zaustavitve dobav.

Nizek ostanek dohodka je v tesni zvezi z zaustavitvijo dobav, vprašanje pa je, če ne bi bil večji dobiček na račun normalnih dobav le fiktiven in bi privedel do potrošnje, ki ne bi bila krita. Poleg zvišanih cen reprodukcijskega materiala vplivajo na ostanek dohodka tudi močno zvišane obresti. Približno 17% obresti dvigajo ceno denarja, zato je treba dobro pretehtati ukrepe in angažiranost denarja.

REZULTATI POSLOVANJA

Stagnacija rasti proizvodnje v letu 1971, ki je sledila relativno visoki stopnji rasti v prejšnjih letih, se nadaljuje tudi v letošnjem letu. V prvem polletju je bil fizični obseg proizvodnje za 5,7%

nizji kot v enakem razdobju lani in je dosegel 45,5% proizvodnega plana za letošnje leto. Med glavne vzroke zaostajanja za planom sodi prilagajanje proizvodnje potrebam tržišča, kar povleče za seboj pogosto spreminjanje planov, pomanjkanje materialov, slabšo kvaliteto itd. Poleg tega nelikvidnost zelo obremenjuje proizvodnjo, saj ležijo nujno potrebna orodja in rezervni deli za popravilo strojev tudi po več mesecev na carini.

Zaposlenost se giblje na lankoletni ravni in je za približno 2% pod planirano. Pomanjkanje stanovanj in pa nizki osebni dohodki neugodno vplivajo na izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih, zato bo treba izdelati strokoven načrt zaposlovanja za daljše časovno razdobje.

Poprčen osebni dohodek na zaposlenega je sicer za 21,9% višji od osebnega dohodka v enakem razdobju lani, toda še vedno zaostaja za 9,1% za planiranim. Po-

prečen osebni dohodek na zaposlenega je razviden iz naslednjih števil:

prvo polletje 1971	1290 din
prvo polletje 1972	1573 din
plan 1972	1731 din

Osebnih dohodkov se gibljejo v okviru VII. samoupravnega sporazuma elektro in kovinske industrije. Zaradi nizke akumulativnosti tovarne, je faktor stimulacije izračunan po tem sporazumu, izredno nizek in bi vsako administrativno poseganje v delitev osebnih dohodkov pomenilo obdavčitev osebnih dohodkov.

Zaloge materiala in drobne inventarja se gibljejo v okviru planiranih. Nedvomno je k temu pripomogla nelikvidnost tovarne, ker je blago ležalo na carini. Zaloge polizdelkov in izdelkov so presegle normative zaradi zaustavitve dobav kupcem.

Zaloge izdelkov pokrivajo skoraj polletno proizvodnjo (5,6 mesecev). Temu primeroma je tudi obračanje zalog izdelkov. Če upoštevamo po-

prečne zaloge in preračunamo obračanje zalog na vse leto, znaša koeficient 2,96, kar pomeni, da se zaloge obrnejo v 124 dneh. Čeprav so zaloge izdelkov in izdelkov izredno visoke, je za ustavitve dobav tako znižala terjatve, da smo uspeli ob koncu prvega polletja uskladiti sredstva v viri. V poprečju ni bilo kritih z viri 6% sredstev.

Nižja proizvodnja od pričakovane, naglo višanje cen reprodukcijskega materiala, predvsem pa zaustavitve dobav je vplivalo na nizko realizacijo celotnega dohodka. Ob polletju je bil celotni dohodek za 2,7% pod lanskim v enakem obdobju. Celotni dohodek je dosegel 38,1% predvidenega celotnega dohodka v gospodarskem planu. Najbolj občuten izpad je nastal pri izvozu — dosegli smo le 10% predvidenega izvoza. K firmi CITROEN so bile ustavljene dobave zaradi neustrezne kvalitete. Ponovno bomo izvažali v drugi polovici leta. Novo tržišče, ki bo ublažilo izpad izvoza, se je odprlo v Romuniji, toda tudi to se je časovno premaknilo v drugo polovico leta.

Na domačem trgu je dosegla realizacija 40,7% planirane letne realizacije. Domači trg je bolj stabilen, kljub temu so nastala niha-

(Dalje na 7. strani)

» Orodjarna « Ljubljana

Največja skrb je ustrezna kvaliteta izdelkov in izpolnjevanje dobavnih rokov

Slednjič izpolnjene vse službe v tovarni, obetajo njeno boljše poslovnost v prihodnje

Malone vselej, kadar smo v našem listu pisali o naši tovarni orodij na Stegnah, smo omenili tudi njene težave zaradi tega, ker v določenih službah nimajo zasedenih vseh potrebnih delovnih mest. To je bila nedvomno ena od težav, iz katerih so pogostokrat izvirale tudi druge. Vendar, slednjič se jim je le uspelo teh problemov rešiti, čeprav so bila dolgotrajna iskanja ustreznih strokovnih sodelavcev vse doslej brezuspešna.

V zadnjem obdobju so se reševanja kadrovskih problemov lotili z vso vnemo in ne brez učinka. Za vsa nezasedena delovna mesta so našli strokovne sodelavce in ustvarili pogoje, da ko se bodo le-ti dodobra življeli in vpeljali v delo v tovarni orodja, mirno lahko pričakujemo, da bo tovarna orodja začela normalno poslovati in bo njena učinkovitost postajala vse večja.

Toda, čeprav odslej tako bolečih kadrovskih problemov sicer ne bo več, pa se že pojavljajo drugi in sicer problemi z delovnimi prostori.

Po izpolnitvi in zasedbi navedenih delovnih mest se je število zaposlenih v orodjarni s 104 povzpelo na 130, hkrati s tem pa nenehno raste tudi proizvodnja in že obstoječi prostori postajajo premajhni najsi bo za proizvodnjo, kakor tudi za ostale službe v tovarni.

Za reševanja vprašanja novih delovnih prostorov orodjarne je sicer več in način, vendar pa rešitev tega problema nikakor ne bo lahka, saj orodjarna sama v položaju, v kakršnem se nahaja spričo obveznosti za anuitete, sredstva sama še ne more ustvarjati za kakšno večjo investicijo. A takšna investicija je in bo vsekakor nujna. V dobršni meri bi se ji morda uspeli izogniti, če bi se v organizacijah ZP Iskra medsebojno dogovorili, da bi naša orodjarna na Stegnah zaposlovala vse proste zmogljivosti obstoječih lastnih orodjarn in konstrukcij orodja organizacij v okviru združenega podjetja. Tako bi dosegli popolno zasedenost tako zmogljivosti tovarne orodja, kakor tudi orodjarn v organizacijah, vsi skupaj bi tako

lahko napravili več, izognili pa bi se hkrati investicijskemu vlaganju. O tem bi se kazalo temeljito pogovoriti in vrejetno bi v ustreznem dogovoru našli ključ do cenege porasta proizvodnje na področju orodjarstva.

Naloge orodjarne postajajo iz dneva v dan zahtevnejše in večje, zato se že očitno pojavljajo tudi potrebe po nekaterih novih strojih, s katerimi bi lahko izpolnili svoje zmogljivosti in dosegli zahtevano kakovost izdelkov, pa tudi doslednejše izpolnjevanje dobavnih rokov, v čemer je jamstvo za nadaljnji vzpon orodjarne. Prav kakovost, izpolnjevanje rokov in ne nazadnje tudi konkurenčnost, so pomembne naloge, katerim posvečajo v orodjarni vedno večjo pozornost. In, da pri tem že sedaj v dobršni meri uspevajo, dokazujejo mesec za mesecem ugodnejši poslovni rezultati. Ni še namreč dolgo tega, ko se je marsikomu zdelo mesečna realizacija v orodjarni v višini 950.000 din le težko dosegljiva, pa vendar so v juliju na primer dosegli vrednost pro-

izvodnje 1.300.000 dinarjev, v avgustu pa kljub 16 dnevnemu kolektivnemu dopustu prav tako nekaj nad 600.000 dinarjev. Takšen porast proizvodnje nasproti prejšnjim mesecem sicer še ni odraz povečanega števila strokovnih sodelavcev, saj se le-ti šele življajo v proizvodnjo, ti rezultati pa le dajejo upati, da se bo kmalu storilnost še bolj dvignila, ko bodo svoj delež prispevali že vsi zaposleni.

Ob vsem, kar smo doslej zapisali gre omeniti tudi zadovoljive uspehe, ki so jih v orodjarni dosegli na področju izpolnjevanja organizacije dela, ko so izdelali vrsto pravilnikov in navodil, da bi dosegli boljše delitev dela in povečali odgovornost posameznih služb in slehernega člana delovnega kolektiva.

Vse to govori za to, da orodjarna odločno stopa na pot nadaljnega razvoja in rasti, ker le tako si bo njen kolektiv ob vedno večjem povpraševanju po orodjarskih uslugah znotraj naših organizacij, pridobil mesto, ki mu gre.

Nelikvidnost in njene posledice ne prizanašajo

Vse doslej so se v tovarni elektronskih merilnih instrumentov še nekako uspevali sproti otresati težav in posledic nelikvidnosti, v zadnjem času pa se tudi v tej naši tovarni vedno bolj občutijo njeni neugodni vplivi. Ze skoraj vse leto je tovarna blokirana, čeprav so terjatve dvakrat večje od obveznosti, dotok sredstev je občutno manjši, vedno bolj pa se zato pojavlja pomanjkanje materiala za montažo. Le-ta sicer leži na carini, vendar primanjkuje sredstev za njegov dvig, posledice pa se poznajo na izpolnjevanju proizvodnega načrta.

Glede na vse to v tovarni v Horjulu ocenjujejo, da jim kljub vsem naporom letošnja proizvodnega načrta le ne bo uspelo izpolniti v celoti, pač pa nekako 94 do 95%, kar bo razumljivo dalo tudi manjši celotni dohodek in manjši ostanek dohodka. Svoj delež k temu pa bodo prispevale tudi močno narasle cene materiala in ostali povečani stroški, medtem ko pa so prodajne cene ostale nespremenjene.

Pravkar pripravljajo proizvodni načrt za prihodnje leto, po katerem naj bi se proizvodnja z letošnjih planiranih 30.000.000 dinarjev, povečala na skoraj 40.000.000 dinarjev. Za takšen obseg proizvodnje je Iskra Commerce doslej zagotovil dve tretjini prodaje, zato bo potrebna še nadaljnja obdelava tržišč. Pri tem predvidevajo, da bo v prihodnjem letu tovarna Elektronika dosegla še enkrat tolikšen izvoz kot v letošnjem letu, kar pomeni okrog 200 tisoč dolarjev, predvsem na zahodna, konvertibilna po-

dročja. Tako povečan izvoz predstavlja veliko nalogo in ugodno uveljavitev te naše delovne organizacije, nalaga pa delovnemu kolektivu nove napore in prizadevanja, če bo hotel v obstoječih poslovnih pogojih doseči takšen rezultat. Večino izvoza iz Horjula gre na zahodnonemško tržišče.

Na letošnjem sejmu elektronike v Ljubljani se bo tovarna v Horjulu predstavila z novo SSB kratkovalovno postajo, namenjeno zlasti za potrebe pomorstva. Razstavili bodo prototip aparature, ki naj bi jo proizvajali ob koncu prihodnjega leta, saj je znano, da je treba v tovrstnem prometu do 1. 1978 zamenjati vsa obstoječa sredstva za zveze z SSB aparaturni in tu bo novi izdelek Elektronike našel ugodno tržišče. Nadalje pa bodo na sejmu elektronike prikazali tudi prototip 500 kanalne aparature, nove članice družine »Čuk«, ki si bo prav tako zlahka utrla pot na tržišče, saj je zanimanje zanjo dovolj veliko. Prav tako se intenzivno ukvarjajo s ponovno oživitvijo dela na razvoju elektronske merilne tehnike, ki je v zadnjem obdobju bila sorazmerno precej zanemarjena del proizvodnega programa tovarne v Horjulu. To proizvodno panogo želijo ustrezno modernizirati, vendar se tu pojavljajo določene težave, zlasti kadrovske. Vendar upajo, da bodo v tesnem sodelovanju s strokovnjaki v Zavodu za avtomatizacijo, le doslegli zaželeno pomladitev in oživitev te svoje proizvodne panoge, saj je bilo že doslej škoda, da je ta veja bila spričo rasti ostalih v tovarni, to-

liko zanemarjena. Toda — modernizacijo proizvodnih panog je dandanes mogoče izvajati le postopno.

V svojih prizadevanjih pa bi delovni kolektiv tovarne elektronskih merilnih instrumentov, kakor že na samem proizvodnem področju, ob obstoječih proizvodnih zmogljivostih, vse to zlahka dosegel, če bi imel normalnejše možnosti za poslovanje, če torej ne bi bilo težav, ki jih je zdaj tudi tu sprožila splošna nelikvidnost.

» Elektromotorji « Železniki

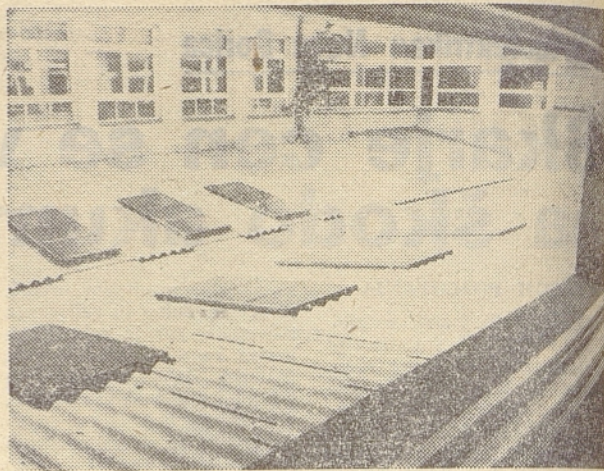
Kruh je v trdih rokah

Iskrina tovarna Elektromotorjev v Železnikih leži v ozki dolini oz. je stisnjena med Ratitovec in Blegoš. Človek bi mislil, da je vseeno, kje tovarna stoji. Pa ni tako.

Pri nas in v Idriji je zaposlenih 920 ljudi, od tega se jih prek 350 vozi z avtobusi na delo, s svojimi vozili ali peš pa 140, ki dnevno naredijo poprečno dnevno 3,5 km. Od tega 623 žensk in 297 moških.

Za delo je torej vložena veliko truda, posebno, če računamo, da so v naši dolini pozimi težave z zameti, poleti pa ne manjka ploh. Trda je roka, ki nam reže kruh, je »pojamlral« zadnjič možak, ki je doma v hribih, 6 km od tovarne. Pa živeti je treba — delati, družina zahteva svoje.

Kaj smo v tovarni naredili za dvig življenjskega standarda? Imamo 35 tovarniških



Stanovanj, prosilcev pa je še več. Lani smo s soslednjim »Alplesom« zgradili samski dom. Smo lastniki 18. ležišč v dvojn troposteljnih sobah. Pomagali smo do stanovanj 12 etažnim lastnikom, z novim letom pa bomo začeli varčevalno akcijo v sodelovanju z Ljubljansko banko za zasebne gradnje. Po možnosti, ki jih trenutno ima tovarna, pomagamo že zdaj delavcem, ki gradijo svoje hiše s posojili. Seveda pa so potrebe daleč pred možnostmi, saj je prošenj dvakrat več kot denarja.

Tako tudi tisti, ki bi radi prišli bližje Železnikom ostajajo daleč od tovarne. Ni pa v slovenskem merilu to tako napak. Človeku je kar težko, ko gleda v romantični vasici Prtovcu po Ratitovcem razpa-

dajoče hiše, ki z razbitimi okni očitajoče gledajo v svet.

Prav take vasi so še Farji potok, tik pod Blegošem, tolikokrat opevane Danje nad Sorico in Ravne poleg. Tudi tovarniška politika mora vplivati na jutrišnji obraz Slovenije. Migracijski pojav je sicer širok, republiški in državni problem, pa vendar smod tudi mi delček tega. Edina rešitev teh malih krajev so ceste, dobre ceste, avtobusne zveze in kakor vedno — polna občinska blagajna.

Tovarna ima široko zaledje — od Skofje Loke do Novakova na Cerknem pa tja do Baške grape. Železniki postajajo nov Center Selške doline. Lep center, moderen in nov — toda šele nastaja... — vsak začetek pa je težak. K. F.



Pred kratkim je odšla v zaslužni pokoj IVANKA MURAJA, zaposlena v obratu ATN v kranjski tovarni. Ob slovesu so ji sodelavci izročili lepa darila in ji zaželeli še mnogo zdravih in zadovoljnih let. Imenovana je uredništvu poslala v objavo naslednjo zahvalo: »Ob odhodu v pokoj se najtopleje zahvaljujem sodelavcem iz obrata ATN (releji) za poklonjena darila, ter prisrčno slovo, kar mi bo ostalo v trajnem spominu. Iz vsega srca želim, da bi kolektiv še nadalje posloval z uspehom in napredkom.«

KRATKE VESTI

JAVNI TELEFONI ZA MEDMESTNI PROMET

Tovarna telekomunikacij. skih naprav EI v Nišu je skupaj s firmo »Hasler« organizirala proizvodnjo telefonskih aparatov za javne govorilnice za medmestni telefonski promet. Do konca leta bodo prve take telefone instalirali v Beogradu in Nišu. Koristnikom bo omogočeno, da bodo s 5-dinarskim kovancem dobili zvezo z drugimi jugoslovanskimi mesti.

EI-NIS — NAPRAVE ZA ŽELEZNICO

Tovarna elektronskih naprav je pričela proizvajati naprave za dispečerske centre JZ, s pomočjo katerih je mogoče vzpostaviti zvezo z vsako lokomotivo na področju,

ski ga center kontrolira. Jugoslovanske železnice so že kupile nekaj takih naprav. Prav tako so predstavnikom ŽTP predstavili serijo novih UHW naprav. Te naprave se uporabljajo pri procesu ranžiranja kompozicij vlakov na ranžirnih postajah.

EI-NIS PRIČELA S PROIZVODNJO »LUMINA«

Tovarna suhih baterij EI je pričela s proizvodnjo baterij za domače tržišče. Za sedaj proizvajajo 3 tipe baterij »lumina«. Napetost baterij je 1,5 W in jih izdelujejo po japonski licenci. Letna kapaciteta tovarne je 40 milijonov baterij.

VSKLAJEVANJE PROGRAMA »ČAJAVCA« IN »ZRAKA«

V začetku marca t. l. se je banjaluškem »Čajavcu« pri-

družil sarajevski »Zrak«. »Čajavec« se je odločil, da bo del svojega razvoja posvetil optoelektroniki. Združeni proizvajalec bo lahko tržišču nudil TV kamere, mikroskop, laserje itd. Skupaj nameravajo razvijati TV sisteme. Trenutno delajo skupno na razvoju merilnega mikroskopa in nekaterih naprav za potrebe letalstva. Nameravajo pa izdelovati tudi telekomunikacijsko opremo in račnske stroje.

»VUCJE« — NOVA TOVARNA

V Vučju pri Leskovcu je pričela poiskusna proizvodnja v novi tovarni, ki jo je zgradil volnarski kombinat, Vučje. Tovarna bo proizvajala dušilke za živosrebrne in fluorescenčne svetilke. V kombinatu planirajo razširiti kapacitet za potrebe elektronske industrije.

Novosti o predlogih predpisov za novi pokojninski in invalidski sistem

Z zakonom o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ z dne 6. 6. 1972 in bo začel veljati 1. 1. 1973 so bili položeni temelji novega pokojninskega in invalidskega sistema, ki naj bi omogočil republikam, predvsem pa tudi zavarovancem, da si, če že ne določajo, pa vsaj urejajo pravice in dolžnosti iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Načelo velja, naj bi republiški zakon urejal tiste zadeve, ki obvezujejo zavarovance, predvsem pa organizacije združenega dela in nekatere interesne skupnosti za določene dajatve, storitve ali opustitve. Večji del urejanja zadev pa naj bi odpadel na skupnosti (bivši zavodi za socialno zavarovanje — oddelki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje), ki naj bi s svojimi samoupravnimi akti, predvsem s statutom, določale vrste pravic in njih vsebino. V statutu bodo zajete vse pravice in je pravzaprav nadomestilo TZPZ in TZIZ, ki bosta prenehala veljati s 31. 12. 1972.

Iz tega sledi, da bomo imeli v novem sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bo začel veljati 1. januarja 1973, štiri vrste pravnih predpisov in sicer:

1. zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, veljaven za vso federacijo,
2. družbene dogovore na ravni federacije, ki naj zamenjajo ali dopolnijo nekatere predpisi zveznega zakona,
3. republiški zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
4. statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot končni in polni akt, čigar predpisi bi delno dopolnjevali družbeni dogovori sklenjeni z interesnimi skupnostmi na ravni republike ter posamezni sklepi skupnosti.

Od vseh teh predpisov naj bi bila predmet javne razprave osnutek republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in pa statut skupnosti, kajti novi zvezni zakon je že dokončen medtem ko ostali predpisi zaenkrat niso toliko pomembni.

Javne razprave, k jih bo sta organizirali Zveza sindikatov Slovenije in SZDL bodo potekale v septembru t. l.

Razprave bodo vodili predstavniki podružničnih skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SRS. Po končanih javnih razpravah (30. 9. 1972) bodo v skupnosti v oktobru t. l. ponovno razpravljali o novih predlogih.

Željeno je, da bi se razprav deležil čim širši krog aktiv-

nih zavarovancev in upokojencev. S tem bodo samoupravljali prispevali h končnemu oblikovanju teh predpisov.

I. Krog zavarovanih oseb

Po novih predpisih naj bi se krog zavarovancev razširil na kmete kooperante, pri tem pa še ni odločeno ali naj bi bilo to zavarovanje obvezno ali neobvezno. Obvezno pa naj bi bile zavarovane tudi osebe, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov, če izpolnjujejo za to določene pogoje.

Za primer nesreče naj bi bili obvezno zavarovani poleg dosedanjih oseb še športni amaterji — člani organizacije športne dejavnosti, učenci na dopolnilnem osnovnošolskem šolanju, če so na obveznem praktičnem delu ter osebe, ki niso zavarovanci, če pomagajo pri zagotavljanju osebne varnosti občanov in varnosti premoženja.

II. Določbe o pravicah

Starostne pokojnine

Pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine določa zvezni zakon in so ostali isti kot so v veljavi do sedaj, le da je pokojninsko zavarovanje vojaških zavarovancev izločeno iz sistema splošnega pokojninskega zavarovanja. Zanje bo izdal poseben zakon, veljaven za federacijo.

POKOJNINSKA OSNOVA

Na tem področju so predvidene spremembe in popravki doslej veljavnih predpisov.

Prvo spremembo je uveljavil že zvezni zakon, ko je določil, da se jemlje za izračun pokojninske osnove desetletno povprečje osebnega dohodka. V prehodnem obdobju velja sedem, osem oziroma devetletno povprečje glede na to, da se upošteva samo osebni dohodek do sežen po l. 1. 1966.

Osebni dohodek iz prejšnjih let se bo valoriziral na enak način, kot je sedaj v veljavi, to je na raven osebnih dohodkov iz preteklega leta.

V novem sistemu bo odpadla dosedanja omejitev, po kateri valorizirano povprečje osebnega dohodka iz petih let ni smelo presegati povprečja zadnjih dveh let povečanega za 5%.

Osnutek republiškega zakona kot statuta pa predvideva določene popravke pokojninske osnove. Za to so predvidene tri variante.

Po prvi naj bi bila pokojninska osnovna vsota 70% (po varianti 80%) dejanskega

osebnega dohodka in 30% (po varianti 20%) tako imenovanega dogovorjenega osebnega dohodka. To bi bil povprečni osebni dohodek kvalifikacijske skupine delavcev, v katero spada zavarovavec glede na svoje delovno mesto in izobrazbo, kot se je oblikoval v preteklem letu. Ta način oblikovanja pokojninske osnove omogoča korigiranje pokojninske osnove navzdol pri zavarovancih, katerih osebni dohodek je nadpovprečen, navzgor pa pri tistih, ki imajo dohodek pod povprečjem.

Po drugi varianti naj bi določila skupnost za vsako kvalifikacijsko skupino najvišjo in najnižjo osnovo. Pri tem bi se upošteval povprečni osebni dohodek posamezne kvalifikacijske skupine v preteklem letu.

Tretja varianta upošteva za pokojninsko osnovo dejanski osebni dohodek zavarovanca. Če bi prišla ta varianta v poštev, predvideva republiški zakon, da lahko odloči skupnost najvišjo pokojninsko osnovo ali najvišji znesek pokojnine, lahko pa tudi pokojninsko osnovo ali najnižji znesek pokojnine.

ODMERA POKOJNINE

Če bo sprejeta ena od prvih dveh variant, se bo odmerila pokojnina glede na število let pokojninske dobe v odstotkih od osnove po lestvici, ki je enaka doslej veljavni lestvici in bi znašala najvišja pokojnina 85% od pokojninske osnove.

Če pa bo obveljala tretja varianta, se predvideva nov način določanja pokojnine po regresivni lestvici. V ta namen so predvidene v statutu tri lestvice.

Po prvi lestvici bi se odmerila pokojninska zavarovancem, katerih pokojninska osnova ne bi dosegla poprečja osebnih dohodkov v republiki iz preteklega leta. Polna pokojnina po tej lestvici bi znašala 90%.

Po drugi skupini bi se odmerila pokojnina zavarovancem katerih pokojninska osnova ne bi bila nižja od dvakratnega povprečja osebnega dohodka iz preteklega leta. Ta lestvica je enaka sedanjí in znaša najvišja pokojnina 85% od osnove.

Lestvica iz tretje skupine je predvidena za zavarovance s pokojninsko osnovo višjo od dvakratnega povprečnega osebnega dohodka. Pokojnina v tem primeru ne bi presegala 80% pokojninske osnove.

V novem sistemu se predvidevata pri odmeri pokojnine še dve novosti.

Doslej so se pri odmeri pokojnine upoštevala samo polna leta, meseci pa so se zamenjali. Po novem naj bi se pokojninska doba, ki presega polna leta upoštevala s polovico odstotka določene

nega po lestvici za polno leto pokojninske dobe, čim preseže 6 mesecev.

Druga novost je v tem, da se bo zavarovancu, ki bi ostal po izpolnitvi pogojev za polno starostno pokojnino še naprej v delovnem razmerju, ne da bi uveljavil pravico do pokojnine, povečala pokojnina za vsako leto za poslitve po upokojitvi za 1% največ pa za 5%. Ta določba pa ne bi veljala za zavarovance, ki po izpolnjevanju pogojev za polno pokojnino še naprej opravljajo samostojno poklicno dejavnost.

Povečanje pokojnine za 1% za vsako leto zaposlitve po upokojitvi bodo lahko uveljavljali tudi že upokojeni zavarovanci, tem se bo na zahtevo povečala tudi za nepolno leto (6 mesecev) pokojninske dobe.

Zavarovanci, ki bodo do 31. decembra 1972 izpolnili pogoje za priznanje pravice do pokojnine po dosedanjih predpisih, bodo lahko uveljavljali le-te do 31. decembra 1973, in se jim bo odmerila pokojnina, če bodo tako zahtevali, še po 5-letnem povprečju osebnega dohodka. Isto velja za zavarovance, ki bodo izpolnili do konca tega leta pogoje za predčasno pokojnino. Kdor bo izpolnil te pogoje šele prihodnje leto, bo sicer še vedno lahko uveljavil pravico do izjemne pokojnine, vendar se jim bo odmerila po novih predpisih.

INVALIDSKA POKOJNINA

Glede pogojev za priznanje invalidske pokojnine ni sprememb, razen če upoštevam predlog o statutu, da se ukine institutčasne invalidske pokojnine, tako da se hkrati predvideva podaljšanje starostne meje, do katere je še možno priznati pravico do zaposlitve na drugem delu, za pet let. Na ta način bi imeli invalidi II. in III. kategorije pravico do zaposlitve vse do 60. oziroma 55. leta starosti.

Razprava bo pokazala, če je ta predlog umesten. Dejstvo pa je, da bo to izzvalo pri zavarovancih, ki bodo na ta način prizadeti in delovnih organizacijah veliko problemov.

Pri odmeri invalidske pokojnine novi predpisi nimajo bistvenih sprememb. Seveda veljajo za oblikovanje pokojninske osnove vse omejitve kot za starostno pokojnino.

Nekoliko drugače kot doslej ureja statut odmero dodatka na invalidnost. Po sedaj veljavnih predpisih imajo pravico do tega dodatka, ki znaša 10%, 15% in 20% od pokojnine, invalidi I. kategorije, ki ob upokojitvi še niso dosegli 55 let (ženske 50) starosti. Po statutu ne bi bilo omejitve glede starosti, zato pa bi se lestvica nekoliko spremenila, tako da bi najnižji dodatek znašal 5%, najvišji pa 20%, to bi bilo od-

visno od starosti zavarovanca, s tem da pokojnina skupaj z dodatkom v nobenem primeru ne bi smela presežati 85% pokojninske osnove.

Sedanji invalidski upokojenci, ki jim zaradi prekoračitve starostne meje invalidski dodatek ni bil priznan, bodo lahko zahtevali, da se jim prizna od 1. januarja 1973 naprej, kolikor za to izpolnjuje ostale pogoje, in če bodo vložili zahtevek pravočasno.

DRUŽINSKA POKOJNINA

Pogoji za priznanje družinske pokojnine so ostali enaki, kot pri sedanji pravni ureditvi. Edina izjema je olajšava pogoja za vdovo, ki še ni stara 45 let in ima otroka, ki je upravičen do pokojnine. Po dosedanjih predpisih je imela pravico do družinske pokojnine vdova, ki je imela vsaj enega otroka mlajšega od 15 let ali pa troje ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine. Po novem zveznem zakonu zadošča, da ima taka vdova le enega otroka, ki uživa družinsko pokojnino, čeprav je že star 15 let, ker se šola ali pa je nesposoben za delo.

Novost predstavlja tudi določba statuta, da bo skupnost določila vsako leto najvišji znesek družinske pokojnine.

Vprašanje pridobitve pravice do odpravnine in oskrbnine vdovi, ki ne izpolnjuje pogojev za priznanje družinske pokojnine, je v osnutku statuta nekoliko drugače urejeno kot doslej, in sicer tako, da se lahko vdovi pod določenimi pogoji priznata obe dajatvi, ki pa jih ne more uživati istočasno, temveč v zaporedju.

VARSTVENI DODATEK

Po osnutkih novih predpisov pravice do varstvenega dodatka ni omejena le na zavarovance iz delovnega razmerja, temveč bodo imeli to pravico ob enakih pogojih vsi upokojenci, torej tudi tisti, ki so bili upokojeni kot pogodbeni zavarovanci.

Družinski upokojenci naj bi prejeli po novih predpisih višji varstveni dodatek, ki bi znašal 70%, 80%, 90% oziroma 100% razlike med pokojnino in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov, glede na število upokojencev družinske pokojnine. Kot alternativa je v statutu zadržan dosedanja način odmere, to je 60% do 70% razlike.

Strožje pogoje predvideva osnutek statuta le pri ugotavljanju pogojev gmotnega stanja.

DODATEK ZA POMOČ IN POSTREŽBO

Dodatek za pomoč in postrežbo prejemo po sedanjih predpisih invalidski upokojenci, ki jim je neizogibno

(Dalje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

potrebna tuja pomoč in potreba za opravljanje najnujnejših življenjskih potreb. Prejemajo ga tudi starostni upokojenci, če hkrati izpolnjujejo pogoje za invalidsko pokojnino in pa slepi zavarovanci, ki so v delovnem razmerju.

Po določbah osnutka statuta naj bi ga prejeli vsi upokojenci, za katere invalidska komisija ugotovi potrebo po tem dodatku, torej tudi družinski upokojenci. **Razen tega naj bi dobili to pravico tudi upokojenci, ki osepiljo med uživanjem pokojnine, priznal pa naj bi se tudi nepokretnim zavarovancem (paraplegikom), ki so se z rehabilitacijo usposobili za zaposlitev in se nahajajo v delovnem razmerju.**

INVALIDNINA

Zvezni zakon izraza invalidnina ne uporablja, temveč rabi za to izraz denarno nadomestilo za telesno okvaro.

Institut invalidnine je v novem sistemu nekoliko razširjen. Novela k TZIZ je z veljavnostjo 14. januarja 1967 omejila to pravico le na zavarovance, ki utrpijo telesno okvaro zaradi nesreče pri delu ali poklone bolezni. Do navedenega dne je šla ta pravica tudi zavarovancem, ki so zadobili telesno okvaro zaradi bolezni ali poškodbe izven dela. Zadržal pa so to pravico tisti, ki jim je že bila priznana s tem, da se jim dajatev ni usklajevala.

Zvezni zakon sedaj priznava to pravico enim kot drugim. Vendar določa, da je denarno nadomestilo zagotovljeno ob ugodnejših pogojih glede telesne okvare, ki je posledica nesreče pri delu.

POKLICNA REHABILITACIJA IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

V novem sistemu bi treba težišče invalidskega varstva usmeriti na preprečevanje invalidnosti.

Po novem bo uzakonjena obveza delovnih organizacij, da zadržijo invalida na delu in mu nudijo ustrezno zaposlitev, ne glede na vzrok nastanka invalidnosti. Doslej je ta obveza veljala le za invalide, ki so se v dotični organizaciji ponesrečili. Nova obveza pa je nekoliko omiljena s tem, da organizacija v tem primeru ne nosi posebnih stroškov, ki nastanejo v zvezi z zaposlitvijo invalida na drugem delu.

Skrb za zaposlovanje invalidov v bodoče ne bo več slovela na zavodih za zaposlovanje delavcev, temveč bo to dolžnost opravljal služba skupnosti v povezavi z delovnimi organizacijami, kar se je do sedaj v praksi že izvajalo.

Glede starostne meje pri rehabilitaciji, bo dan večji poudarek na delu invalidskih komisij, ki naj bi v večji meri upoštevale zahtevo zavarovancev, ki se žele rehabilitirati tudi v primerih, ko so

že prekoračili starostno mejo 45 oziroma 40 let.

Opredelevanje pojma pri invalidih II. in III. kategorije, kaj je svoje in kaj je drugo ustrezno delo, po dosedanjih prepisih ne ustreza in je to povzročalo spore. Po novih predpisih drugo ustrezno delo ne bo več vezano na kategorijo delovnega mesta, ampak bo treba pri določanju drugega ustreznega dela prvenstveno upoštevati strokovno in splošno izobrazbo ter delovne izkušnje delovnega invalida.

Pri načinu odmerjanja nadomestil zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu predvideva statut tri variante.

Po prvi varianti naj bi se v glavnem držal sedanji način odmere, po kateri je osnova za odmero nadomestila razlika med osebnim dohodkom, ki ga je imel delavec v letu pred letom, v katerem je postal invalid in osebnim dohodkom, ki ga dobiva na drugem delu, na katero je razporejen po nastanku invalidnosti. Pri tem bi se prejšnji zavarovanečev osebni dohodek valoriziral kot doslej, v valorizacijskim količnikom, določenim s sklepom skupščine, upoštevaše gibanje poprečnih življenjskih stroškov. Po varianti naj bi se valorizacija opravila na podlagi gibanja poprečnih osebnih dohodkov. Za razliko od sedanjega načina, ko je bila višina nadomestila odvisna od pokojninske dobe zavarovanca, naj bi se nadomestilo v vsakem primeru odmerjalo v višini 90% razlike.

Po drugi varianti naj bi bila osnova za nadomestilo razlika med osebnim dohodkom, ki ga dobiva delovni invalid na drugem delu in poprečnim osebnim dohodkom, ki ga dobivajo delavci invalidovi kvalifikaciji ustrežne skupine na delovnem mestu, ki ustreza delovnemu mestu, na katerem je delovni invalid delal pred nastankom invalidnosti. Po tem načinu bi lahko delovna organizacija sama ugotavljala in izplačevali razliko in bi tak način precej poenostavil sedanji zamudni postopek.

Po tretji varianti bi bilo odmeriti nadomestilo kot trajno dajatev zavarovancu, ki bi se mu izplačevala ne glede na višino osebnega dohodka na novem delovnem mestu in bi se vsako leto usklajevala podobno kakor pokojnine. Osnova za odmero takšnega nadomestila (v višini 90%) naj bi bila razlika med poprečnim osebnim dohodkom, ki ga je delovni invalid dobival v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti in poprečnim osebnim dohodkom, ki ga je v preteklem koledarskem letu dobival delavec, ki je delal, na delovnem mestu, na katero je delovni invalid razporejen po nastanku invalidnosti.

Takšna rešitev bi bila za zavarovanca stimulaturna, ker bi imel interes za večjo storilnost na novem delovnem mestu. Sedanji način pa zava-

rovanca ne spodbuja k večji storilnosti, ker se mu v tem primeru nadomestilo znižuje v istem razmerju, kot se mu večja osebni dohodek zaradi večje storilnosti.

V novem sistemu niso predvidene določbe za rehabilitacijo otrok zavarovancev, ker se za to predvideva poseben zakon, ki bo kompleksno obravnaval rehabilitacijo vseh otrok. Do sprejetja takšnega republiškega zakona so v prehodnih določbah zadržani sedanji predpisi.

V novem sistemu tudi ni več instituta regresa pri nabavi motornih vozil za invalide, pač pa vsebuje statut določbe o potnih stroških. Teh določb temeljni zakon o invalidskem zavarovanju nima, glede na to, da so se ti stroški doslej krili iz sredstev sklada zdravstvenega zavarovanja.

III. Uživanje pokojnine ob zaposlitvi in pravna odmera pokojnine

Po dosedanjih prepisih zaposlitev, ki traja manj kakor polovico delovnega časa, ne vpliva na izplačevanje pokojnine, razen če gre za družinskega upokojenca. Takšna pravna ureditev se predvideva v novem sistemu z razliko, da bodo tudi družinski upokojenci imeli enake pravice.

Drugača pa se postavlja vprašanje uživanja pokojnine upokojencev s polno pokojninsko dobo, ki so se po razrešitvi ponovno zaposlili s polnim delovnim časom, in po sedanjih predpisih predpisih prejema polno pokojnino. Zoper takšen način rešitve tega vprašanja so številni prigovori in bo treba najti ustrežnejšo rešitev. V osnutku republiškega zakona, ki je pristojen, da uredi to materijo, so predlagane tri variante rešitve tega vprašanja, verjetno pa bo razprava pokazala še nekatere druge.

Po prvi varianti se izplačuje pokojnina nezmanjšana, če osebni dohodek zavarovanca skupaj s pokojnino ne presegata poprečnega osebnega dohodka v preteklem letu, povečanega za 50%. Če presega to mejo, se izplačuje zmanjšana pokojnina po lestvici, ki jo določa skupnost. V vsakem primeru naj bi prejemal tak upokojenec vsaj 50% pokojnine.

Druga varianta je podobna prvi s to razliko, naj bi se upokojencu izplačevalo najmanj 25% pokojnine.

Po tretji varianti, naj bi se izplačevanje pokojnine ustavilo, čim se upokojenec zaposli s polovico ali več delovnega časa.

Upokojenec z nepolno pokojninsko dobo, ki ostane po uveljavitvi pravice do pokojnine še naprej v delovnem razmerju, lahko zahteva, da se mu čas zaposlitve po upo-

kojitvi všteje v pokojninsko dobo za povečanje že pridobljene pokojnine, ali pa lahko zahteva tudi še ponovno odmero pokojnine. Enaki pogoji veljajo za upokojenca, ki se po upokojitvi ponovno zaposli. Ti predpisi so nasproti sedanjim zelo poenostavljeni in niso vezani na roke.

IV. Usklajevanje pokojnin

Pri usklajevanju pokojnin prinaša novi sistem pomembno novost v tem, da se mora upoštevati pri usklajevanju ne samo gibanje življenjskih stroškov, temveč v isti meri porast družbene produktivnosti nastale iz minulega dela zavarovancev, odvisno od porasta osebnih dohodkov. Zvezni zakon že določa, da se pri usklajevanju pokojnin upoštevajo merila in kriteriji, ki jih določajo družbeni dogovori in samoupravni sporazumi, s katerimi se usmerjajo delitve osebnih dohodkov. Ne glede na načelo, da se pokojnine usklajujejo po gibanju osebnih dohodkov, pa je usklajevanje lahko diferencirano za posamezne vrste pokojnin.

V. Posebne določbe o pokojninah borcev NOV

Načelo novega sistema je, da zadržijo borci vse pravice, ki so jih imeli v zvezi s pokojninskim zavarovanjem po dosedanjih predpisih. Te pravice jim zagotavlja zvezni zakon. Zato lahko borec NVO pred 9. 9. 1943 izbira med tistim načinom odmere pokojnine, ki velja na splošno za vse zavarovance, to je da se mu odmerja osebni dohodek po desetletnem poprečju osebnega dohodka ali pa po petletnem, tako kot doslej.

Pravice borcev v novem sistemu niso razširjene, razen kolikor ne velja to za vse zavarovance. Edina novost je v tem, da se šteje borec ELLAS (grški partizan) dvojno pokojninsko dobo čas udeležbe v tem boju enako kakor udeležencem NOV. Nerešeno je ostalo vprašanje dvojnega štetja našim »prekomorcem«, to velja predvsem za tiste zavarovance, ki so bili od italijanskih oblasti internirani in odvedeni v takoimenovane »battaglione speciale« na Sardiniji in se tam organizirali za vstop v NOV.

VI. Pokojninska doba

Glede štetja pokojninske dobe v novem sistemu ni sprememb. V glavnem veljajo tiste določbe kot doslej. Novost je za člane kmečkih delovnih zadrug, ki se jim članstvo v teh zadrugah šteje pod ugodnejšimi pogoji v pokojninsko dobo. Ugodnosti so deležni tudi zavarovanci iz

delovnega razmerja, ki so pred tem opravljali kakšno samostojno dejavnost (predvsem velja to za obrtnike in gostince). Le-ti doslej niso imeli možnosti dokupa let. Po določbi osnutka statuta se jim bo tak čas štel v pokojninsko dobo, če bodo plačali prispevke za pokojninsko zavarovanje.

Republiški predpisi nadalje predvidevajo določbo, da se bo štel zavarovancem v zavarovalno dobo čas prestajanja kazni odvzema prostosti, če je bilo s poznejšo pravno močno odločbo ugotovljeno, da je bil neopravičeno obsodjen.

V zvezi s štetjem pokojninske dobe je ostalo še nekaj odprtih vprašanj, za katere v osnutkih ni predpisano rešitve. Naj omenimo samo štetje časa služenja kadrovskega roka, štetje časa študija na visokih šolah in štetje zaposlitve nemških mobilizirancev med okupacijo, ki se jim po sedanjih predpisih ne všteva zaradi zadržka sodelovanja za okupatorjem.

Odprto je ostalo vprašanje beneficiranja zavarovalne dobe.

Kar zadeva dobe prebita na delih, ki se štejejo s povečanjem, do konca leta 1972, ni vprašanja, ker se ta doba šteje s povečanjem enako kakor doslej. Za obdobje po 1. 1. 1973 pa predvideva osnutek republiškega zakona, naj bi se štela takšna obdobja s povečanjem samo za pridobitev pravice do invalidske pokojnine, v tem ko naj bi se za priznanje starostne pokojnine upoštevala s povečanjem samo obdobja na takoimenovanih »klasičnih« delih, namreč delavcem v rudnikih na podzemeljskem delu, delavcem, ki delajo v kesonah, poplapljajem, nekaterim invalidom in delavcem na določenih delih pri organih za notranje zadeve.

Javna razprava naj bi pokazala ali bodo te določbe sprejemljive, so pa še mnjenja deljena, če je takšna rešitev povsem v skladu z določbami zveznega zakona.

ZAKLJUČEK

To so v glavnem vse novosti, ki jih prinaša novi pokojninski in invalidski sistem. Del teh novosti je narokovala praksa pri izvajanju sedanjih predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ostale pa so kot je bilo že uvodoma poudarjeno, plod prizadevanj, kako uskladiti novi pokojninski in invalidski sistem z družbeno-političnim razvojem in gospodarskimi gibanji, predvsem pa z nastalim položajem v zvezi z zadnjimi ustavnimi spremembami.

Javna razprava naj bi pokazala, v koliko so sestavljali osnutkov obeh republiških predpisov uspeli zadostiti tem težnjam, oziroma, kaj naj bi se dalo v teh predpisih izboljšati, zlasti pa naj bi poiskala rešitve za številne dileme glede nerešenih problemov in postavljenih variant.

V avgustu za 1,3% presežen plan proizvodnje

Plan za avgust smo kljub velikim težavam malenkostno presežili. Tokrat mesečne zadolžitve nista dosegla obrat telefonije in števec. Izpad, ki je nastal v telefoniji in števcih smo uspeli pokriti z visokimi presežanj v obratu električnega ročnega orodja, stikalih in mehanizmih. V osmih mesecih letošnjega leta smo proizvedli za 3,1% več kot smo planirali.

PROIZVODNJA V AVGUSTU

Obrati	%
Električno ročno orodje	141,6
Števci	97,2
Stikala	113,9
Telefonija	82,9
Mehanizmi	158,4
Skupna prod. delov	132,2
SKUPAJ	101,3

Obrat električnega orodja je planirano vrednost za avgust presežil za 41,6%. Tako dober rezultat je bil ustvarjen zaradi prodaje brusilcev KB 108A2. Iz plana je izpadel COMBI skay in karton zaradi neizdobavljenih žag in pomanjkanja delrina. Delno sta tudi izpadla artikla VS 113A3 in 115A3.

Obrat števcev je prvič v letošnjem letu ostal pod planirano vrednostjo. Glavna vzroka: selitev montaže in pomanjkanje delovne sile. Pri enofaznem števcu so plan dosegli samo za dvotarifno izvedbo pri enotarifni pa so ostali pod planom. Trifaznih dvotarifnih števec se je izdelalo v predvidenem obsegu, nekoliko manj pa enotarifnih izvedb. Proizvodnja stikalnih ur je bila presežena za okrog 12%. Ker je bilo sinhronih motorjev za domače potrebe dovolj na zalogi, za zunanjo prodajo pa ni bilo

naročil. se v avgustu niso proizvajali.

Obrat stikal je mesečno zadolžitve presežil za 13,9%. Največ težav so imeli pri izdelavi kontaktorske vrste zaradi pomanjkanja sestavnih delov od domačih obratov in delov iz uvoza. Podobne težave so bile tudi pri mikrostrukturnih in enopolnih avtomatih.

Obrat telefonije ta mesec ni izpolnil planskih obveznosti. Kakor vsak mesec je bilo tudi v tem pomanjkanju več kritičnih materialov: herkon releji (uvoz), koordinatni stikalniki (uvoz), kondenzatorji (Semič), slušalke za PTI R. Čajavec) in še nekateri, ki so močno zavirali nemoten potek proizvodnje.

Obrat mehanizmov je plan presežil za 58,4%. Precej nad planirano vrednostjo so izdelali števec pogovorov, medtem ko je mehanizem UMT za TAP Ptuj izpadel zaradi proizvodnih problemov. Za interne potrebe pa so v tem mesecu prešli na 900 dvotarifnih številčnikov dnevno.

OSEMMESEČNA PROIZVODNJA

Obrati	%
Elektr. ročno orodje	108,3
Števci	104,4
Stikala	114,4
Telefonija	88,4
Mehanizmi	140,5
Skupna prod. delov	157,6
SKUPAJ	103,1

Vsi obrati razen telefonije presežajo dinamični plan po osmih mesecih letošnjega leta. Zaradi velikega presežka v zadnjih štirih mesecih se je rezultat najbolj popravil v ERO. V stikalih imajo že precej časa presežek iz meseca v mesec okrog 14%.

spodinskih strojev v Avstriji. »Gorenje se je na nedavnem Dunaškem sejmu dobro uveljavilo. Sedanji partner iz Gradca je po vsej verjetnosti »Steyr-Puch«, po čigar licenci izdeluje v svojem obratu v Muti kmetijske stroje.

ZMRZOVALNE SKRINJE »GORENJE«

Avgusta so v tovarni »Gorenje« pričeli z redno proizvodnjo zmrzovalnih skrinj, ki so jih osvojili na osnovi sodelovanja s francosko tvrdko »Aviatic«. Pričeli so izdelavo tipa 345 litrov, v nekaj naslednjih mesecih pa bo stekla kompletna proizvodnja vseh tipov — za 220, 345, in 520 litrov. V letu 1973 bodo proizvedli nad 70.000 zmrzovalnikov.

PRIMERJAVA Z LANSKO OSEMMESEČNO PROIZV. VODNJO

Obrati	%
Elektr. roč. orodje	132,3
ERI storitve	31,3
Števci	142,3
Stikala	119,3
Telefonija	111,6
Mehanizmi	115,1
Skupna prod. delov	93,1
Ostale storitve	95,9
SKUPAJ	117,2

Primerjava z istim obdobjem lani po stalnih planskih ocenah kaže, da se je v letošnjem osmih mesecih fizični obseg proizvodnje povečal za 17,2%.

Za september imamo postavljen s 50.966.458 dinarji najvišji plan v prvih devetih mesecih. Predpogoj, da bomo ta plan dosegli je, da vložimo vse svoje moči in zagotovimo obratom potrebni material in fannačna sredstva za nemoteno proizvodnjo.

Škarje cen se vedno bolj širijo...

(Nadaljevanje s 3. strani)

nja v prvi polovici leta, ki so povzročila zmanjšanje dobav. Tako so bila manjša naročila pri DMB, TOMOS, IMV in ISKRA COMMERCE. Vzroki stagnacije avtomobilске industrije so delno pogojeni z zamrzitvijo cen. Naglo naraščanje cen reprodukcijejskega materiala in konstantne cene finalnih izdelkov so spravile avtomobilsko industrijo na rob rentabilnosti. V prvi polovici leta smo bili priča veržni podražitvi reprodukcijejskega materiala. Tako se je n.pr. jeklo podražilo za 13,6% tračni bakri in lak žica za 12,7%, aluminijasti odlitki za 8,1%, odlitki sive litine za 6,1%, vzmeti za 17,9%, izolirni trakovi, bombažno mrežno navitje za 16,8%, krtičke za 10,4%, podložke za 16,6% itd. Do sprostitve cen finalnih izdelkov, v katere se vgrajujejo tudi naši izdelki, je prišlo šele pred nedavnim tako, da lahko pričakujemo zvišanje cen naših izdelkov v drugi polovici leta. Časovni premik sproščanja cen se odraža neposredno v akumulativnosti tovarne.

Akumulativnost je za 40% nižja kot v prvem polletju lani.

Vsi kazalci gospodarnosti kažejo negativen trend rasti, tako se je produktivnost poslabšala za 6% v primerjavi z enakim obdobjem lani, porabljena sredstva pa so v celotnem dohodku narasla. Na 100 din porabljenih sredstev je bilo ustvarjenega celotnega dohodka:

— v prvem polletju 1971 145,59 din

Novice iz Iskra Commerce

Svet Kliničnih bolnic je na svoji seji imenoval Milana Šurka, dipl. pravnika, za direktorja novoustanovljenega podjetja MEDICO ENGINEERING. OPP IC mora o tem še soglašati.

Na predlog ISKRA COMMERCE soglašajo poslovni odbor ELEKTROMECHANIKE z imenovanjem dipl. inž. Iva Baniča za direktorja tovarne PERLES v Svici. S tem je izpraznjeno delovno mesto direktorja firme v Stuttgartu. Verjetno bo to dolžnost prevzel sedanji namestnik gl. direktorja IC dipl. inž. Ljuban Artič.

Na Skopskem sejmu, kjer je na skromnem prostoru 40 m² razstavila tudi ISKRA, je pri obiskovalcih vzbudila pozornost naš novi telefon ATA 40, ki ga v Kranju pripravljajo za serijsko proizvodnjo.

Podjetje za PTT promet v Kragujevcu je ob zaključku del pri razširitvi tranzitne in montaži lokalne ATC pohvalilo in denarno nagradilo naslednje naše sodelavce iz montažno servisnega obrata II v Beogradu: Branka Kovačeva, Slavka Jovanovića, Miroslava Čolovića, Dragutina Košanina, Slobodana Mitića in Božidarja Cvejića.

Komite ZK IC je razpravljal o aktualni problematiki IC, med drugim tudi o izplačilih OD prek hranilnih knjižic in predlagal C.P način pomoči poplavljenem v Pomurju.

Razgovori, ki sat jih vodili komisiji IC in tovarne VEGA, so omogočili sestavo samoupravnega sporazuma o medsebojnem sodelovanju. Kolektiv VEGA je sporazum že odobril, čaka le še na potrditev DS IC.

— v prvem polletju 1972 140,18 din
— gospodarski načrt 1972 146,58 din
Najslabša je slika pri rentabilnosti — merjeni s celotnim dohodkom na poprečno vložena sredstva:
— prvo polletje 1971 80,69 din
— prvo polletje 1972 67,39 din
— gospodarski načrt 1972 83,33 din
Pri analizi kazalcev ne smemo pozabiti, da so slabši tudi zaradi zavestne akcije

pri zaustavitvi dobav in, da smo se izognili fiktivnemu prikazovanju dobička in prav tako fiktivni potrošnji.

Poslovni rezultat je negativno vplival na več dejavnosti. Tako se n.pr. tekoče investicije izvajajo v omejenem obsegu zaradi pomanjkanja sredstev. Sredstva skupne porabe so reducirana le na plačila starih in tekočih obveznosti, medtem ko novih obveznosti ni moč realizirati zaradi pomanjkanja denarnih sredstev.

—B—

Novi delovni prostori...

(Nadaljevanje z 2. strani)

so le tedaj lahko v tovarni izklopili električni tok v celoti. Danes je ta del rekonstrukcije dokončan in transformatorska postaja nared za nadaljnje naloge. Nizkonapetostni del transformatorske postaje je bil tako rekonstruiran za moč 2 × 630 kVA, hkrati pa so vanjo vgradili avtom. napravo za kompenzacijo jalove energije, česar prej v tovarni niso imeli. Pri tem letos nameravajo zamenjati še nekaj energetskih napajalnih kablov, ker so le-ti že na meji svoje uporabnosti, v etapah pa bodo tovrstno rekonstrukcijo še nadaljevali v prihodnjem in naslednjih letih, kakor bodo dopuščale finančne možnosti.

S pridobitvijo novih delovnih prostorov in desletje izvedeno rekonstrukcijo na področju energetike so tako dosegli osnovne pogoje za nemoteno in povečano proizvodnjo, ki naj bi se v tovarni čimprej specializirala zlasti

na proizvodnjo normalnih črno-belih, tranzistoriziranih prenosnih ter barvnih televizijskih sprejemnikov, v čemer je vsa perspektiva nadaljnje razvoja in rasti tovarne za elektroniko in avtomatiko, s tem pa tudi ostalih naših tovarn, ki prav v tem obdobju snujejo takoimenovani branžni sistem v Iskri.

Tovarna na Pržanu je za opisano izgradnjo novih prostorov in rekonstrukcijo na področju svoje energetike kot rečeno odštela skupno 3,3 milijonov lastnih sredstev, kar spričo razmer, v katerih živi in dela prav gotovo ni malo, zato delovni kolektiv tembolj z zaupanjem pričakuje zunanje možnosti za prepotrebna obratovalna sredstva, brez katerih nikakor ne more začeti z večjo, perspektivnejšo in tudi donosnejšo proizvodnjo televizijskih sprejemnikov. Saj le v tej smeri delovni kolektiv lahko pričakuje ugodnejše pogoje za nadaljnji razvoj in rast

KRATKE VESTI

NOVI IZDELKI TOVARNE »MARKO OREŠKOVIC«

V tovarni »Marko Oreškovič« iz Liškega Osika so se odločili, da bodo pričeli s proizvodnjo »kobi« kotlov za etažno gretje. Proizvode bodo plasirali na jugoslovansko tržišče leta 1973. Ze letos pa so prišli na tržišče z elektrooljnim radiatorjem.

»GORENJE« BO GRADILO NA AVSTRIJSKEM STAJERSKEM

Ostaja možnost, da bo velenjska tovarna »Gorenje« gradila svojo tovarno gospodinskih strojev na avstrijskem Stajerskem in ne na Koroškem, kot so sprva nameravali. »Gorenje« je našlo v Gradcu dobrega partnerja, s katerim bo že prihodnje leto pričelo graditi tovarno go-



Komaj teden dni nas loči od zadnje večje športne prireditve Iskre — II. avtorallyja. Prepričani smo, da bo tako kot lanski, tudi letošnji dobro uspel in da se pripravljene ekipe, čeprav jih morda ne bo toliko, kolikor je bilo pričakovati, že vestno pripravljajo na to preizkušnjo. Na zadnji seji športne komisije, ko je bilo tudi že žrebanje startnih števil, pa so se v zadovoljstvo verjetno mnogih, dogovorili, da naj se predpis o sovozačih spremeni tako, da za sovozače ni nujno, da so člani delovnega kolektiva Iskre, pač pa morajo imeti šoferški izpit. Podaljšali so tako tudi rok za prijave in verjetno se bo tako tudi udeležba na rallyju povečala. Na sliki: posnetek z lanskega rallyja, s kontrolne postaje v Idriji

Športniki Tomosa v Kranju

Preteklo soboto so imeli športniki Elektromehanike v gosteh ekipo koprškega Tomosa. Že v maju, ko so bili naši tekmovalci na obisku v Kopru, so športniki Tomosa obljubili, da nam bodo jeseni obisk vrnili. Obljubo so držali, le vreme jim ni bilo naklonjeno, tako da se niso mogli pomeriti v vseh predvidenih športih. Igralci košarke in namiznega tenisa ter strelci so bili kos razpoloženim gostom, medtem ko so kegljanci, šahisti, odbojka-

ši in balinarji morali priznati poraz.

Sobotno srečanje nikakor ni zadnje. In prav je tako, kajti podobnih srečanj si športniki Elektromehanike želijo še več. Športna komisija naj o tej želji resno razmisli in povabi na podobna športna srečanja tudi športnike iz drugih tovarn.

Izidi tekmovanj — Iskra : Tomos:

kegljanje — moški: 2474:2477,
kegljanje — ženske: 1534:1539,
streljanje — moški: 680:530,
streljanje — ženske: 434:237,
odbojka: 2:3,
namizni tenis: 5:0,

Dvoboj Iskra : Tomos — Na kegljišču Triglava v Kranju so kegljavke Elektromehanike tako kot moška vrsta izgubile dvoboj z minimalno razliko. Za pet kegljev so zaostale za ekipo Tomosa. — Na sliki: Kržišnikova — Elektromehanika

šah: 1:3,
košarka: 63:50
balinanje: 7:13;
končni rezultat: 4:5.

Malovrh



Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon: 22-221 int. 333



Strelci Elektromehanike iz Tomosa so tekmovali na strelišču strelske družine Slavec Ivožokl na Planini. Naši so bili boljši v moški in ženski konkurenci. Na sliki od leve: trije strelci Tomosa in na desni Oblakova iz Elektromehanike

ISKRA — Tovarna elementov za elektroniko, obrat Feriti, Ljubljana, Stegne 17
vabi k sodelovanju

EL. INŽENIRJA — SIBKI TOK
I. ALI II. STOPNJE

za delo pri aplikaciji feritov v sklopih za elektroniko in telefonijo

Želimo pridobiti sodelavca z odsluženim vojaškim rokom, ki želi izkoristiti strokovne in eksistenčne možnosti, ki jih nudi delo na feritu kot perspektivnem materialu na področju elektronike. Praksa je zaželen, ni pa pogoj.

STROJNEGA TEHNIKA

za konstrukcijo izdelkov, orodij in naprav. Praksa je zaželen, ni pa pogoj.

VEČ PK DELAVK

za priučitev v raznih oddelkih.

Zainteresirane prosimo, da se telefonično, pisмено ali osebno prijavijo na razgovor v tajništvu obrata.

ISKRA, tovarna električnih aparatov Ljubljana, Savska c. 3
razglašja prosto delovno mesto

VODJE KONTROLE
v obratu Signalno varnostnih naprav

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- diplomirani inženir elektrotehnike
- 3 leta delovnih izkušenj na delih v proizvodnji, v tehnični pripravi in tehnični kontroli.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev za zasedbo delovnega mesta pošljite v kadrovski oddelek tovarne v 15 dneh od dneva objave.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moje drage mame

ANGELE PLEVEL

se najtopleje zahvaljujem vsem sodelavcem na liniji ploščatega releja, telef. vrvice in GPP za izraze sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Mihaela Ličan

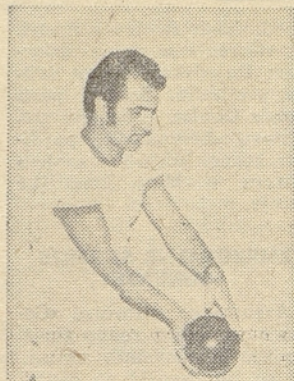
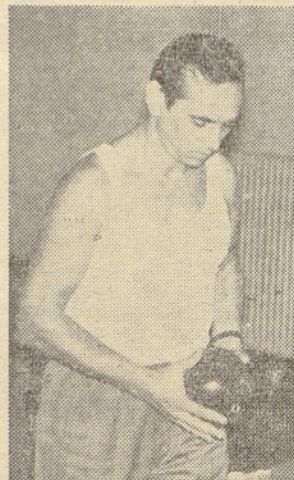
ZAHVALA

Ob izgubi ljube hčerke

IRENE BERAUS

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v oddelku računovodstva, sindikalni organizaciji in ostalim sodelavcem tovarne »Avtomatika« Pržan za izraze sožalja, podarjene vence in spremstvo na njeni zadnji poti.

Anton Beravs



Kegljači Elektromehanike z odličnim Bregarjem na čelu niso bili kos ekipo Tomosa. Tekmovali so na kegljišču Triglava. Izgubili so s tremi keglji razlike. Na sliki: (zgoraj) Bregar — Elektromehanika, (spodaj) tekmovalac Tomosa

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22.221, int 333 — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj